

1 Inleiding

U hebt nu het nieuwe verkiezingsprogramma voor u van Leefbaar Dronten. De titel is deze keer 'samen verder'. De achtergrond is dat we samen de zaken zo inrichten dat in alle maatschappelijke, sociale en economische facetten we 'samen verder' moeten om de goede dingen te doen voor onze samenleving..

Wij borduren daarmee voort op het vorige verkiezingsprogramma, dat we 'kernachtig ondernemend' hebben genoemd, doelend op de twee kernboodschappen: een goede zorg voor iedereen die het nodig heeft, maar zorgen voor de goede basis; een goede economische ontwikkeling met een gemeente als partner 'in business' voor de ondernemers.

foto: het vorige verkiezingsprogramma met bijbehorende flyer t.b.v. raadsperiode 2014-2018

In de nu aflopende raadsperiode heeft Leefbaar Dronten, samen met de andere coalitiepartner(s) een duidelijk stempel gezet op het beleid van het college. Onze wethouder Peter van Bergen heeft in die periode – als wethouder Sociale Zaken- de transities in het sociale domein geregisseerd en dat op uitstekende wijze vorm gegeven.

In financieel opzicht staat de gemeente Dronten er ook gewoon goed voor. Dat is een uitstekende basis om mee verder te gaan en aangezien Leefbaar

Dronten nu al twee raadperiodes in het college zit, willen we dat graag mede op ons conto schrijven.

Op het punt van de economische groei hebben we voortdurend aandacht gevraagd voor de sterke, maar ook de zwakke kanten van de gemeente Dronten. Leefbaar Dronten wenst een grotere economische dynamiek.

In dit verkiezingsprogramma zal niet alles tot in detail uitgewerkt zijn. Dat willen we ook niet, we vinden het vooral belangrijk dat de lezer en kiezer een gevoel krijgt waar Leefbaar Dronten naar toe wil met de gemeente en haar inwoners. Als Leefbaar Dronten weer geroepen zal zijn om toe te treden tot het bestuur van de gemeente Dronten kan het coalitieprogramma alsnog meer in details treden en gerichter geformuleerd worden.

Het werk is dus nog niet klaar. Leefbaar Dronten wordt graag weer in de gelegenheid gesteld om verder te werken aan een sociaal en economisch sterk Dronten wij en wensen dit te doen door weer in het college deel te nemen.

2 Waarom Leefbaar Dronten?

Als sinds een aantal jaren is de trend duidelijk dat de centrale overheid taken delegeert naar de lokale overheid. Dit gebeurt op een standaard wijze: men gaat uit van de doorsnee gemeente. Wij beschouwen Dronten zeker niet tot een doorsnee gemeente. Wij hebben genoeg argumenten om aan te tonen dat wij een eigen karakter hebben. In politieke zin houdt dat in dat politici van lokale partijen veel meer ruimte hebben datgene te doen wat in het belang is van inwoners. Leefbaar Dronten kan en wil deze rol op zich nemen. Dit levert in lokale politiek veel meer lokaal maatwerk op dan bij landelijk georganiseerde politieke partijen.

Ergo: het geeft ruimte voor een rationele en pragmatische benadering van de problemen waar burgers en gemeente dagelijks mee te maken hebben. Er zijn dus geen richtlijnen die uit Den Haag worden opgelegd en dat geeft dan de ruimte voor geheel eigen ideeën in de eigen lokale politieke omgeving.

Leefbaar Dronten wordt het liefst 'eldee' genoemd. Vanaf nu schrijven we dus LD.

Helaas constateren we dat burgers zich in toenemende mate afwenden van de landelijke politiek, maar ook van de politiek in de eigen omgeving: de gemeente of de provincie. Dat vinden we zorgelijk, want onze democratie en onze rechtsstaat mogen dan niet altijd in alle opzichten optimaal functioneren, maar is naar onze stellige overtuiging wel het best denkbare dat er op de wereld te vinden is. Dat moeten we koesteren, maar het is wel van groot belang om de burgers daarbij te betrekken.

LD ziet zich graag als 'middenpartij': niet links of rechts, progressief of conservatief, maar bepaald haar standpunt het liefst door de verbinding te maken tussen de theorie en de praktijk. LD vindt het belangrijk om het in hoofdlijnen te doen, de details laten we graag over aan het college van B&W.

Verder is LD een open, democratische partij die een grote hekel heeft aan het moralistische vingertje en die vooral een heldere partij wenst te zijn. LD is een politieke partij die haar beleid wenst te baseren op feitelijke argumenten van alle betrokkenen en geen beslissingen neemt op basis van door (social) media geprojecteerde beeldvorming.

De rode draad van dit LD programma is: iedereen die echt zorg of aandacht nodig heeft, moet het kunnen krijgen. Maar we moeten er met elkaar ook voor zorgen dat de financiële huishouding op orde blijft. Met andere woorden: streven naar een goede economie, want dat is de basis voor de voldoening van de meest elementaire (zorg)behoeften van de inwoners en doorontwikkeling van de duurzame samenleving.

Voordat we inhoudelijk verder gaan met het LD programma is het van belang om te weten hoe de gemeente Dronten er eigenlijk voorstaat: kijk op www.waarstaatjegemeenten.nl/dashboard van de gemeente Dronten en vergelijk Dronten met een gemeente van 25.000-50.000 inwoners. Hier is het mogelijk om heel veel informatie over de gemeente Dronten te vergaren.

3: Kernpunten.

In dit hoofdstuk benoemen we een aantal belangrijke punten voor LD en hoe we dat willen bereiken:

Zorgen voor elkaar.

LD staat voor een zich steeds door ontwikkelend zorgsysteem, dat recht doet aan de behoefte om zorg te ontvangen. Dat is op het moment dat de zorgvraag zo groot wordt dat het niet meer door familie of vrienden kan worden uitgevoerd of het niet meer zelf georganiseerd kan worden. LD heeft laten zien dat dat een belangrijk element is, dat in de afgelopen vier jaar zeer goed door wethouder van Bergen is waargenomen.

Er zijn een aantal kwetsbare groepen in onze samenleving, bijvoorbeeld de jeugd of juist de ouderen.

Afb: Ook de ouderen een hand boven het hoofd houden..

De kosten van de zorg zijn alleen maar houdbaar als er een adequate aanpak komt van de zorgfraude (bijvoorbeeld: persoons gebonden budget fraude). In de sfeer van de opsporing en berechting dienen meer inspanningen verricht te worden. LD zal daar waar we dat kunnen, invloed hierop uitoefenen.

Korte lijnen tussen bestuur en inwoners:

LD is een lokale partij en wil daarom tussen de mensen staan als er problemen zijn. Dat hebben we in de afgelopen periode laten zien bij bijvoorbeeld de studenten/migranten-huisvesting. Wij proberen dan een brug te slaan tussen de inwoners en het bestuur om tot een oplossing te komen.

Aansturing op hoofdlijnen.

Je moet het gemeentelijk bestuur zien als een organisatie met een dagelijks bestuur en een toezichhoudend bestuur. Het dagelijks bestuur is het college van burgemeester en wethouders en die voert, met de medewerkers in het gemeentehuis, het door de Gemeenteraad vastgestelde beleid uit. De Gemeenteraad controleert of het college dat goed en volgens de afspraken doet. De gemeenteraad is het hoogste orgaan. LD wil graag toezien op de uitwerking van de afspraken, maar de details graag overlaten aan het college.

Een praktische benadering.

LD heeft geen van boven opgelegd programma of in beton gegoten standpunten. We kunnen dus inspelen op situaties en zo praktisch mogelijk – zonder ideologische of religieuze vooringenomenheid – proberen een oplossing te zoeken voor het probleem.

Samenwerking, maar geen fusies met andere gemeenten.

Nederland zal in 2018 17 gemeenten minder tellen dan in 2017. Opschaling heet dat. Er worden grotere gemeenten ingericht, die dus ook een groter gebied gaan bedienen. Mensen moeten verder reizen om naar de basisvoorzieningen te komen en de afstand tot het bestuur neemt toe.

Afb: samenwerken....

Daar is LD geen voorstander van. LD wil graag samenwerken met omliggende gemeenten maar niet fuseren. Daarnaast heeft samenwerking alleen zin als de gemeente invloed kan blijven uitoefenen

op die samenwerking. Van belang is wel dat de samenwerking en andere verbindingen kunnen worden beëindigd als de kosten/baten analyse uitwijst dat de samenwerking meer kost dan de eigen exploitatie.

Een acceptabel voorzieningenniveau voor alle kernen.

Dronten bestaat uit drie kernen: Biddinghuizen Dronten en Swifterbant. Maar ook buiten die dorpskernen zijn er woonmogelijkheden, zoals bijvoorbeeld in Ketelhaven. De kleinere kernen Biddinghuizen en Swifterbant zijn gevoeliger voor schommelingen in de conjunctuur dan de grotere kern Dronten. Er dient blijvende aandacht te zijn voor de kleinere kernen om de beide dorpen goed leefbaar te houden. Dat doen we graag samen met alle inwoners en hun belangenbehartigers.

Een zakelijke en vooral efficiënte bedrijfsvoering.

Een gemeente heeft veel taken te volbrengen. De landelijke overheid gooit graag diverse zaken over de schutting van de gemeente (bijvoorbeeld 2015: invoering Participatie-wet). De transities in het Sociale Domein zijn goed gedaan, andere belangrijke omvormingen dienen op dezelfde manier te worden uitgevoerd.

Er dient een goede bedrijfsvoering te worden toegepast. Naar de mening van LD kan dat beter: het kan efficiënter en meer naar buiten gericht. Ook denkt LD dat de inrichting van de organisatie verbetering behoeft.

Ambtenaren zijn dienstbaar aan de inwoners en in geval van een juridisch geschil, dient de gemeente de informele aanpak te kiezen, zodat de inwoner het vertrouwen in een overheidsinstelling niet verliest. LD zal de prestaties van de gemeente op dit punt goed blijven volgen.

Werkgelegenheid in Dronten.

De gemeente Dronten is een zogenaamde 'forensengemeente'. Dat wil zeggen dat veel inwoners hun brood verdienen buiten de eigen gemeentegrenzen. Daar is niets mis mee; maar we willen graag ook de werkgelegenheid in Dronten naar een hoger niveau tillen. Een en ander is natuurlijk wel afhankelijk van de economische ontwikkelingen binnen onze gemeente. LD is van mening dat wij ons potentieel optimaal moeten benutten, niet in de laatste plaats om

deafgestudeerde jongeren in onze gemeentegrenzen te houden.

Belangrijk is de gemeente Dronten zich als 'partner in zaken' blijft doorontwikkelen in flexibiliteit en servicegerichtheid. Dronten moet de relatie met de ondernemer als een 'uniek verkoopargument' (USP= unique selling point) maken. Dit aspect heeft zeer onze aandacht en we zullen dat voortdurend onder de aandacht brengen. LD ziet dit als een belangrijke voorwaarde voor een geslaagde economische ontwikkeling en uiteindelijke verbetering van de werkgelegenheid.

Rust, Ruimte en Groen.

Soms komen conflicterende belangen in beeld. LD hecht zeer aan de karakteristieke elementen van de gemeente Dronten: rust, ruimte en groen.

Foto: rust, ruimte en groen.....

Anderzijds is daar de economische ontwikkeling door bijvoorbeeld het vliegveld Lelystad, of de overslag haven, welke ook voor Dronten mogelijk meer economische perspectieven bieden. Helaas levert het vliegveld ook overlast op door overkomende vliegtuigen. LD is van mening dat economische ontwikkeling noodzakelijk is, maar dat we wel grenzen moeten vaststellen aan de overlast.

Een nette woon- en werkomgeving.

LD acht het van groot belang dat de drie dorpen en het grote buitengebied een nette woon en werkomgeving blijven. Verloedering ligt snel op de loer en als dat eenmaal begonnen is, is het weer lastig te herstellen. Dat wordt de gemeenten niet altijd gemakkelijk gemaakt; doordat de chemische onkruidbestrijding onlangs is verboden, wordt dat nu thermisch gedaan en dat is 3.5 keer zo duur.

Niemand vraagt zich af wat het broeikaseffect van deze methode is. LD houdt de vinger aan de pols: het is voor ons essentieel dat we het netjes houden en we stimuleren/inwonersinitiatieven.

Onderwijs.

Dronten mag best trots zijn op het onderwijs in de gemeente. We hebben een aantal gerenommeerde onderwijsinstellingen in Dronten, die hoog worden aangeslagen. LD hecht verder aan een breed onderwijsaanbod met aandacht voor de brede school en speciaal onderwijs. LD wil graag het technisch onderwijs in Dronten uitbouwen, met extra aandacht voor technische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de energie-transitie, robotisering en 3-D printers.

Duurzaamheid.

LD stelt dat we mogen aannemen dat de wereldpopulatie in de komende decennia sterk zal toenemen. Wetenschappelijk is er op tal van terreinen geen consensus over de gevolgen daarvan. LD hecht waarde aan de wetenschap maar stelt voor zichzelf vast, dat als meer mensen op deze planeet rondlopen het wenselijk is om de voetafdruk per individu te verkleinen. Dat doen we niet met de dogmatiek die deze problematiek dikwijls omringd, maar met het voortschrijdend inzicht van het moment.

4: Relatie tussen overheid en inwoners

Ook in Dronten doet het zich voor dat er inwoners zijn die weinig vertrouwen hebben in overheidsinstellingen, dus ook de gemeente. Als er in de nieuwsmedia berichten verschijnen over de gemeente zijn de reacties dikwijls niet mals. Anders gezegd: er is nog een behoorlijke afstand tussen de burger en het bestuur, hetgeen wantrouwen en frustraties oplevert.

Afb: communicatie
is erg belangrijk

Het is van het allergrootste belang dat de gemeente en haar bestuur en medewerkers, in de communicatie met haar inwoners de 'informele aanpak' hanteert.

De 'informele aanpak' behelst dat de communicatie zó verloopt dat de burger het vertrouwen behoudt in de overheidsinstelling waar het mee te maken krijgt.

Daar gaat het (te) vaak mis. Nu heeft een gemeente behalve de 'verzorgende' taken, ook op een aantal terreinen een handhavende taak, waarbij ze met juridische dwangmaatregelen de burger tot de orde moeten roepen (bijvoorbeeld bij oneigenlijk grondgebruik).

Juist hier is het van het grootste belang dat de gemeentelijke medewerkers op de juiste wijze communiceren met de inwoners. Dat is ook in Dronten nog lang niet altijd aan de orde. LD begrijpt de soms moeilijke positie van de gemeente in de handhavingstaak, maar begrijpt ook waarom de burgers zich boos maken over de manier waarop ze behandeld worden. LD wil dit soort zaken graag op tijd signaleren en daar waar het kán, aan de orde stellen. Het gaat er per slot van rekening om dat ons rechtssysteem niet wordt overbelast door procedures, die ook geld kosten, wat door iedereen moet worden opgebracht. LD staat dus voor de informele aanpak, maar ook een voldoende handhaving om het vertrouwen van de inwoners in de eigen overheid te behouden.

Functioneren Gemeenteraad.

Communicatie is ook hier het toverwoord. Het functioneren van de Gemeenteraad is voor een belangrijk deel afhankelijk van de wijze waarop deze wordt geïnformeerd: door de burger en de stukken uit de organisatie. LD wil graag de signalen oppakken uit de samenleving en daar mee aan de slag gaan. We besturen graag op hoofdlijnen zodat we ook tijd overhouden voor het contact met de burgers.

Bij de beoordeling van de vele raadstukken die de gemeenteraad te verwerken krijgt, hoort ook de uitwerking van verschillende scenario's, zodat meer alternatieven in een voorstel verwerkt kunnen worden. Dan wordt de gemeenteraad beter in staat gesteld om de juiste keuze te maken. Een andere wijze van informatie voorziening helpt het raadslid ook om meer tijd vrij te maken voor het 'veldwerk'.

5 Ruimtelijke ordening

We hebben het in de kernpunten al genoemd: Dronten heeft meerdere dorpskernen, Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant. Daarnaast zijn er nog andere, relatief kleine woongebieden zoals bijvoorbeeld Ketelhaven. De grootste kern is Dronten, dat ongeveer 28.000 inwoners kent, de andere dorpen zijn kleiner met ca. 6300 inwoners.

Omgevingswet.

Zeer waarschijnlijk zal in 2021 de Omgevingswet worden ingevoerd. Deze Omgevingswet komt in de plaats van alle andere wetten op het gebied van de Ruimtelijke Ordening. Het is een wet waarbij de inwoners in een vroeger stadium de gelegenheid krijgen inspraak te leveren en betrokken te raken met beleid en planvorming.

Het biedt het voordeel dat procedures in één keer worden samengebracht en de inwoners en ondernemers meer gemak moet bieden als zij op het gebied van de ruimtelijke ordening plannen hebben. LD is een fervent voorstander van dit soort initiatieven die de complexe procedures moeten vereenvoudigen.

Afb: sneller aan de slag met de nieuwe omgevingswet.....

Woningbouw en dorpsontwikkeling

Belangrijk is dat bij woningbouw de marktpartijen voor de ontwikkeling van de projecten zorgen: alleen bij uitzondering is gemeentelijke grondverwerving wenselijk. LD wil graag meer aandacht voor huisvesting van maatschappelijke doelgroepen (bv. begeleid en beschermd wonen). Bij planvorming en uitgifte dient de gemeente rekening te houden met spoedig woonrijp maken van nieuwbouw.

Leegstand.

Een van de grootste problemen is de leegstand van winkels en industrieterreinen. Verloedering ligt op de loer, als er niet iets aan gedaan wordt. LD is van mening dat, voordat een nieuw industrieterrein wordt ontwikkeld, gekeken wordt of eerst oudere terreinen kunnen worden gerevitaliseerd.

Studentenhuisvesting in de drie kernen.

Studenten en migranten wonen dikwijls verspreid in de wijken. LD is er voorstander van om de wijken niet teveel te belasten met studenten-en arbeidsmigranten huisvesting. LD pleit voor grootschaliger huisvesting voor genoemde inwoners en steunt het idee van een campus.

Biddinghuizen zal, meer dan de andere kernen, hinder ondervinden van Lelystad Airport. Wat LD betreft is, nu de beslissing toch eenmaal is genomen, de discussie over het vliegveld afgerond, maar de gevolgen daarvan moeten nog beter in kaart worden gebracht. Er zal meer inzet moeten zijn om geluidshinder ten gevolge van Lelystad Airport te voorkomen. LD zal ieder initiatief om de alternatieve vliegroutes die de overlast doet verminderen van harte ondersteunen.

In Biddinghuizen is MFG1 succesvol afgerond en zal de focus zich richten op het tweede deel (MFG2) van het plan. Het huidige Plein bij de Baan dient heringericht te worden en betrokken te worden bij het centrumgebied. Mocht er meer geld nodig zijn voor realisatie van het MFG2 zal LD dat steunen.

LD zal initiatieven ondersteunen om de woningbouw in de Graafschap te versnellen.

Swifterbant: Nu de beslissing is genomen om op de locatie van De kombuis de MFC te realiseren met 30 zorgwoningen, zal in de komende raadsperiode de Hoeksteen als een onderdeel van het MFG in beeld moeten komen. Gezamenlijke huisvesting van het basisonderwijs moet onderwerp worden van onderzoek en in de vrijkomende delen van de Steiger zal ruimte vrijgemaakt moeten worden voor een nieuwe exploitant die zich in het bijzonder met de jeugd bezighoudt. Verder zal een nieuwe woningbouwlocatie moeten worden gevonden en worden voorbereid voor de middellange termijn.

Dronten: In Dronten dient de planvorming en de realisatie rond de Havenkade versneld te worden. De voorbereidingen van de uitbreiding woningbouwlocatie nabij de kern Dronten, moeten hun beslag krijgen. De woningbouw op de locatie Giekstraat en de Boeg moet versneld worden, de verloedering ligt op de loer. Een LD droom is de Topsportal die in de omgeving van het station geplaatst zou kunnen worden.

6: Openbare orde en veiligheid.

Uit de benchmarkgegevens blijkt dat in Dronten nog steeds een meer dan gemiddeld aantal misdrijven voorkomt. Uit de cijfers blijkt dat dat overigens vooral met verkeersmisdrijven te maken heeft. Bij deze gegevens moeten we tevens bedenken dat er regelmatig grote festivals zijn op het evenemententerrein, die de cijfers kunnen beïnvloeden.

Preventie blijft noodzakelijk. Van belang is dat bij calamiteiten in de criminaliteit de politie snel ter plaatse is: is een punt van aandacht omdat de aanrijtijden niet optimaal zijn. LD zal op dit punt de vinger aan de pols houden: bij iedere nieuwe wet die in Den Haag door de Tweede Kamer wordt aangenomen zou eigenlijk de plicht moeten bestaan om een plan van aanpak te maken waarin de handhaving wordt geregeld en een daarbij behorend budget wordt vastgesteld.

Afb: handhavingsniveau moet op orde zijn.....

Een zorgpunt van de laatste tijd is de langzaam in de samenleving sluipende criminaliteit, wat niet direct zichtbaar is, maar bijvoorbeeld te maken heeft met het witwassen van crimineel geld. Meestal is dat drugs gerelateerd. Vooral in de wereld van het vastgoed komt dat tot uiting. Het wordt ook ondermijning genoemd.

Dit is vooral een bestuurlijke aangelegenheid en ligt bij het college en het beleid zal voornamelijk in het bestuurlijke circuit van gemeenten worden besproken.

7: Sociale zaken en maatschappelijk werk.

Zoals bekend is per 1 januari 2015 de nieuwe zorgwet 'de participatiewet' van kracht geworden. Uitgangspunt is de ondersteuning en zorg dichterbij onze inwoners te organiseren, waarbij het eigen oplossend vermogen van inwoners voorop dient te staan. Daar waar inwoners het (tijdelijk) niet zelfstandig redden, biedt de gemeente een passend vangnet. LD gaat uit van transitie naar transformatie: naar een systeem waarbij iedereen naar vermogen mee moet kunnen doen: streven naar een 'Inclusieve Samenleving'.

Afb: Inclusieve samenleving... er voor elkaar zijn..

Aan deze veranderingsopgave heeft de Rijksoverheid een financiële taakstelling verbonden. Over het gehele sociale domein bezien, zien we de budgetten dalen en de vraag aan hulp, ondersteuning en zorg niet kleiner worden. We hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in preventie en vroeg signalering. LD wil deze inzet via de Dronter Koers de komende jaren vergroten. Aan de ene kant om inwoners nog beter in staat te stellen het op 'eigen kracht' te kunnen redden en daarmee aan de andere kant de diepte-investering te doen, die ons over een aantal jaren beter in staat stelt binnen de financiële kaders te kunnen blijven. Voor LD blijft voorop staan dat iedere inwoner ten allen tijde de zorg en ondersteuning kan krijgen die hij of zij nodig heeft.

Fraude in de zorg behoeft meer aandacht en al te hoge salarissen in het management moet worden aangepakt.

LD hecht dus zeer aan goede zorg voor de zieken, zwakkeren en de jeugd, dat door de overheid wordt georganiseerd, onverminderd de opdracht van de familie en/of vrienden om zich ook te bekommeren om hun naasten. Aandacht en ontlasting van zwaar belaste mantelzorgers is voor LD een belangrijk speerpunt.

Het aantal ouderen in de gemeente zal ook in komende periode toenemen. LD wil het langer zelfstandig wonen van onze oudere inwoners stimuleren en faciliteren. Experimenten met 'kangoeroe' wonen worden toegejuicht en mogelijkheden voor het plaatsen van een 'mantelzorgunit' bij woningen moeten worden vergroot en vergemakkelijkt. LD wil meer aandacht besteden aan het realiseren van een dementievriendelijke samenleving en het tegengaan van vereenzaming.

In onze samenleving komen helaas ook gezinnen voor waar meerdere problemen tegelijkertijd spelen. LD streeft naar meer aandacht met hulp voor deze gezinnen (zie ook armoedeaanpak). Deze hulp kan tijdelijk, langer of meer permanent zijn. Permanente hulp alleen in die gevallen waar inwoners het structureel niet op eigen kracht kunnen redden en zich hierdoor niet aan de problemen ontworstelen en/of weer in problemen komen.

Inwoners die een beperkte afstand tot de arbeidsmarkt hebben, moeten door de gemeente worden ondersteund richting betaald werk. Daar waar dat niet of nog niet mogelijk is zullen inwoners met een uitkering naar vermogen moeten worden geactiveerd en in staat gesteld worden zich maatschappelijk in te zetten. Voor ondersteuning richting werk, activering en arbeidsmatige dagbesteding wil LD dat de gemeente waar mogelijk gebruik maakt van de mogelijkheden van Impact.

De bezuinigingen op de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) laten zich ook in Dronten voelen. Het realiseren van de juiste opvang voor

inwoners met verward gedrag moet in de komende periode verder worden opgepakt.

8: Onderwijs.

Onderwijs is de basis van ieders persoonlijke ontwikkeling. Belangrijk is om de Dronter jeugd zo goed mogelijk voor te bereiden voor een geslaagd werkzaam en sociaal leven

Er liggen al veel relaties tussen het onderwijs en de jeugdhulp. Het onderwijs heeft een belangrijke plaats in de Dronter Koers. Deze relatie zal de komende periode verder moeten worden versterkt, waarbij met behoud van de goede onderlinge samenwerking, gezocht moet worden naar verdere verduidelijking van verantwoordelijkheden en rollen. Hierbij dient rekening gehouden te worden dat de belasting van het onderwijzend personeel als gevolg van het Passend Onderwijs, wel erg groot geworden is. Anderzijds zullen de schoolorganisaties zich met name financieel zo moeten organiseren, dat zo snel en efficiënt mogelijk in de ondersteuningsvraag van de leerlingen kan worden voorzien.

De CAH Vilentum is een gerenommeerde hogere agrarische opleiding evenals het Warmonderhof dat is gericht op de biologische landbouw. Voorts is er in het najaar van 2016 een nieuw schoolgebouw 'Het Perron' geopend, dicht bij het station, waar de jeugd voor het voortgezet onderwijs terecht kan. Al eerder is opgemerkt dat de gemeente Dronten een onderzoek zou moeten doen naar de mogelijkheid voor technisch onderwijs.

Jongeren moeten in Dronten blijven

Economische ontwikkeling en Onderwijs gaan hand in hand. Nu gaan veel jongeren buiten de gemeentegrenzen studeren om er niet meer terug te keren. Dat vindt LD jammer, omdat de toekomst van een gemeente voor een belangrijk deel

afhankelijk is van de perspectieven die er voor jongeren zijn. In het volgende hoofdstuk werken we dat verder uit, maar de constatering is dat robotisering, 3-D printer-techniek, de energietransitie en nog veel meer technische ontwikkelingen, onvermijdelijk een grote plaats in de economie zullen innemen. Bij een evaluatie van de Sociaal Economische Visie zal LD de aandacht vragen voor de technische ontwikkelingen van de toekomst en in welke mate dat van belang zou kunnen zijn voor de gemeente Dronten.

Met het oog op de toekomst is het dus verstandig om meer aandacht te vestigen op up-to-date technische onderwijs. Het is een onderzoek waard om te onderzoeken of een Middelbare Technische of (Hoge)school in een behoefte zou kunnen voorzien.

Foto: Dank zij de spoorwegverbinding zijn er betere mogelijkheden om onderwijs elders te volgen, maar ook om hiernaar toe te halen.

9: Economische zaken.

In dit programma zijn alle aan de economie gerelateerde beleidsnota's en strategische visies ondergebracht.

Dronten kent een meer dan gemiddeld aantal bedrijfsvestigingen, maar het aantal banen per 1000 inwoners kan beter. Uit de benchmarkcijfers blijkt overigens dat in Dronten het aantal faillissementen lager is dan bij vergelijkbare gemeenten. We hebben een meer dan gemiddeld aantal zzp'ers met een laag inkomen, en ook meer personen met een bijstandsuitkering. De collectieve en de zakelijke dienstverlening is goed

ontwikkeld. Dit soort gegevens zijn belangrijk om gevoel te krijgen over hoe Dronten er in economisch opzicht voorstaat en waar nog kansen liggen.

Natuurlijk is het nodig om een goed geformuleerde visie te hebben, zoals een economische visie. Het is de basis voor de richting die de gemeente wil inslaan om de economische dynamiek te verbeteren. Economische groei en groei van het aantal inwoners kunnen elkaar versterken, vandaar onze nadruk op de economische groei. Het inwonertal van de gemeente Dronten is vanaf 2009 tot en met 2016 slechts met 1.200 mensen gegroeid (van 39.206- 40.616 personen). En dat terwijl het voorzieningen niveau eigenlijk een bevolkingsomvang zou moeten hebben van 55.000 inwoners. De nieuwste Sociaal Economisch Visie is in de zomer van 2017 door de gemeenteraad aangenomen. LD vindt dat we een stap hebben gezet maar er nog stappen moeten volgen.

LD is van mening dat de gemeente Dronten slagvaardiger zou kunnen zijn. Als je de gemiddelde ondernemer zou vragen wat kenmerkend is voor de gemeente als het gaat om de relaties met ondernemers dan is het toch wel dat het te 'ambtelijk' is en de communicatie beter kan. Ondernemers willen graag snel kunnen schakelen, maar dat laat de gemeente lang niet altijd toe. We herhalen de boodschap die we in het vorige verkiezingsprogramma ook hadden. De controleurs dienen naar de ondernemers ook meer open en eerlijk te zijn. De gemeente Dronten, haar eigen medewerkers maar ook die in dienst zijn van een gemeenschappelijke regeling (GR) moeten meer 'partner in zaken' worden.

Er moet een dialoog van de gemeente zijn met haar ondernemers. Er dient meer overtuigingskracht vanuit de gemeente te zijn over de voordelen van het ondernemen in de gemeente Dronten. Er is bijvoorbeeld ruimte genoeg in de drie dorpen waar Dronten uit bestaat, waarom daar niet meer nadruk op? In die dialoog is het denken in de 'keten' van groot belang: bedrijven die elkaar kunnen versterken en met elkaar een krachtige economische factor van belang en zo een factor van betekenis worden.

Afb: denken in de keten.....

En dan niet alleen bij de Agro&Food sector maar in de gehele breedte van het economische spectrum. Bij de evaluatie van de Sociaal Economisch Visie zal LD hiervoor pleiten, zoals al eerder gemeld in hoofdstuk 8: Onderwijs.

We hebben prachtige evenemententerreinen voor bijvoorbeeld beurzen en tentoonstellingen en ook genoeg faciliteiten om een beurs naar Dronten te halen (Meerpaal).

Een belangrijk knelpunt komt in de gesprekken met ondernemers naar voren: er is te weinig technisch personeel. Nu leiden de bedrijven dikwijls Oost Europese medewerkers op, die ook weer na een paar jaar vertrekken naar hun eigen land. Er treedt dus kennisexport op. De gemeente moet zich inspannen om mensen die opgeleid worden om werkzaam te zijn in de gemeente ook hier blijven.

Een middel daartoe is het werk/leer contract. Een leerovereenkomst is een overeenkomst waarbij een leerling werk gaat verrichten bij een werkgever om een bepaald vak te leren. Er is dan meestal geen arbeidsovereenkomst, omdat de overeenkomst zich vooral richt op de opleiding. Bij een lange periode (paar maanden of meer) zal het belang van de werkgever bij het werk een grotere rol gaan spelen. LD wil dit graag aanmoedigen.

De investering in de medewerker is voor de onderneming niet rendabel genoeg geweest, als de medewerker voortijdig vertrekt. Bovendien kan door kennismigratie de concurrentiepositie worden aangetast. Dus er is meer consistent personeel noodzakelijk voor de concurrentiepositie van de ondernemers. Wat betreft technisch onderwijs verwijzen we naar hoofdstuk 8: Onderwijs.

Agrarische sector

De gemeente Dronten heeft een belangrijke agrarische sector. Het aandeel biologische landbouw neemt steeds toe, onder andere door de toenemende vraag naar lokaal geteelde biologische producten. De landbouwsector is een hele dynamische sector en moet in toenemende mate concurreren met de partijen in de wereldmarkt. Er is wel een maatschappelijke druk om meer lokale landbouwproducten te gebruiken.

Foto: drones bij gewas inspectie: nieuwe ontwikkelingen vragen om snelle aanpassingen..

Vanwege de prijsdruk is er de economische noodzakelijkheid om steeds grotere bedrijven te realiseren die tegen lagere kosten kunnen produceren. Vooral met het oog op de steeds groeiende wereldbevolking naar 9 á 10 miljard mensen in 2050, blijft het van belang om de wereldvoedselproductie te optimaliseren. Op lokaal niveau moeten de agrarische ondernemers de mogelijkheid krijgen om zich snel te kunnen aanpassen aan de wensen van de markt.

LD is van mening dat de gemeente zich flexibel dient op te stellen, zodat de agrarische sector zich sneller kan aanpassen aan de omstandigheden. LD is van mening dat het maatschappelijke sentiment naar kleinschaligheid wel aardig is, maar grootschaligheid waarschijnlijk de trend blijft.

Recreatie en toerisme.

Behalve de agrarische sector is ook de Recreatie en het toerisme van groot belang voor de gemeente Dronten. De gehele oostelijke rand van de gemeente Dronten is hier ook uitstekend geschikt voor. In de zomer komen er veel bezoekers op af. Vooral als op de evenemententerreinen grote

festivals plaatsvinden, komen veel mensen in korte tijd aan en vertrekken weer in korte tijd. Dat levert verkeersoverlast op. LD is van mening dat er goed gekeken moet worden naar oplossingen. In zijn algemeenheid dient de gemeente faciliterend te zijn voor de betrokken ondernemers.

LD wil de aandacht voor de recreatie in het oostelijk deel van de gemeente intensiveren. Het is zeer de vraag of wij de potentie die wij binnen de gemeente grenzen hebben in voldoende mate benutten.

Openstelling winkels.

LD is van mening dat de ondernemers in de detailhandel zelf moeten kunnen bepalen wanneer zij op zondag de winkel willen openen. LD is voor een geleidelijke verruiming van de openstelling: meer zondagen openen van winkels moet mogelijk worden. Een en ander moet worden gevat in een duidelijke regeling.

De winkelcentra in de drie dorpskernen dienen daar waar nodig gerevitaliseerd te worden. In de drie dorpskernen hebben we een uitstekend voorzieningenniveau dat intensiever gebruikt kan te worden. LD vindt dus ook dat onze gemeente meer inwoners aan moet trekken, om beter gebruik te maken van het voorzieningenniveau dat reeds is gerealiseerd.

Dankzij internet wordt het nooit meer zoals het was: alle winkelpanden in gebruik. Het is van belang voor winkelgebieden die te maken hebben met leegstand, dat winkelpanden andere bestemmingen kunnen krijgen. LD is van mening dat iedere aannemelijke functie die een bijdrage kan leveren aan een levendig centrum, de aandacht verdient. In bestemmingsplannen dient dat geregeld te worden en eigenaren, projectontwikkelaars en de gemeente dienen hier aan mee te werken.

10: Volksgezondheid.

Dit programma behelst het nastreven van een goed niveau van gezondheidszorg zowel lichamelijk als geestelijk voor alle leeftijdscategorieën. Het wordt als een wezenlijk belang geacht voor het welbevinden en het functioneren van de lokale samenleving.

De sociaal- economische status van de gemeente Dronten is volgens de KING benchmark: gemiddeld. Dat is belangrijk: zou dit lager zijn, dan is de gezondheidsbeleving waarschijnlijk ook minder. De sociale samenhang is gemiddeld, maar we hebben wel meer kinderen in de armoede. Verder scoren we goed als het gaat om mantelzorg en eenzaamheid. De luchtvervuiling in Dronten is minder dan het gemiddelde niveau.

Er dient meer aandacht te zijn voor gezonde voeding en leefstijl voor iedereen, maar met name voor kinderen.

In dit verband is het belangrijk om het huidige ingezette beleid van JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) voort te zetten in combinatie met aandacht voor het stimuleren van sportdeelname, zowel door jeugdigen als volwassenen. De bestaande binnen- en buitensportlocaties, evenals het binnenzwembad in Dronten en de twee buitenzwembaden zijn hiervoor ingericht. De buurtsportcoaches zijn al actief voor jongeren en ouderen met de focus op meer en beter bewegen door het organiseren van clinics en diverse sportieve activiteiten.

Afb: gezonde voeding en beweging.....

Goede en veilige fiets- en wandelpaden zijn hierbij belangrijk om mensen uit te dagen in beweging te blijven als tegenwicht voor internet en een zittend bestaan. Uiteraard is dat een verantwoordelijkheid van de ouders of opvoeders, maar de gemeente kan hier en daar ondersteuning bieden.

Een van de ontwikkelingen van de laatste tijd is dat in de openbare ruimte steeds meer AED's worden geplaatst, om mensen met een plotseling optredend hartprobleem te kunnen helpen. Een goede spreiding kan mensen redden. LD streeft

naar hulp binnen 6 minuten, dus optimale spreiding van de AED's. Dronten heeft, door haar oorsprong, niet helemaal een normale leeftijdsopbouw van de inwoners. De polderpioniers van weleer zijn nu allemaal op leeftijd en in Dronten komen nu ook een meer dan gemiddeld aantal dementerende ouderen voor. Het spreekt vanzelf dat Dronten een dementievriendelijke gemeente moet zijn.

11: Verkeer, vervoer en waterstaat.

Het betreft de activiteiten die zijn gericht op het onderhoud en beheer van het openbare terrein, dus water, wegen, bruggen, pleinen, openbare verlichting, maar bijvoorbeeld ook de gladheidsbestrijding valt onder dit programma. Het aantal verkeersongevallen in Dronten ligt lager dan gemiddeld bij vergelijkbare gemeenten.

Voor de minder validen en senioren is het Openbaar Vervoer van groot belang. LD is van mening dat er wel meer aandacht moet zijn voor de bereikbaarheid van de dorpen en het landelijke gebied. LD wil meer ondersteuning van kleinschalige initiatieven t.a.v. buurtvervoer. De buurtbus, belbus, senioren bus zijn items die LD op de agenda wil zetten. De regio taxi is prima maar kost (te) veel tijd.

Bij aanleg of renovatie van het wegennet is het van belang dat het aantal verkeersborden zo beperkt mogelijk blijft, door de infrastructurele aanpassingen zó te maken dat de weggebruiker als vanzelf het goede verkeersgedrag kiest.

Het is aan te nemen dat, als Dronten zich ook in economisch opzicht blijft ontwikkelen, de verkeersintensiteit dus zal toenemen. Voor de aanleg en onderhoud van de wegen is het van belang, om de drie dorpskernen zoveel mogelijk te voorzien van stil asfalt of daar waar nodig geluidswerende maatregelen te nemen. De geluidskaart van de provincie Flevoland laat zien waar de zwakke punten zich bevinden.

In de nieuwe raadsperiode zal de bouw van de Passage zijn afgerond en is een belangrijke stap gezet om het wegennet rondom Dronten te ontlasten. De doorstroming van het verkeer vanuit

het Westen/Lelystad richting Zwolle/Kampen zal hierdoor beduidend minder hinder ondervinden.

De openstelling van Lelystad Airport zal het verkeersbeeld doen veranderen. LD vindt dat er onderzocht moet worden wat de consequenties voor de gemeente Dronten kunnen zijn en welke aanpassingen daarvoor nodig zijn.

12: cultuur en sport.

Dit programma omvat het ontwikkelen en in stand houden van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie sport en welzijn en het beheer van het openbaar groen.

In de KING benchmark komt Dronten er niet zo goed uit waar het gaat om de sociaal- culturele duurzaamheids- balans. De gemeente Dronten heeft natuurlijk geen historische achtergrond in de zin van een eeuwenoude ontwikkeling in architectuur dan wel in de sociale ontwikkeling. Ook hebben steden met een lange historie dikwijls meer vermogen kunnen vormen, door de waardevolle bezittingen binnen hun grenzen.

Foto: Ook een cultuuruiting: De ekokathedraal in Mildam, Friesland. Een beetje meer durf in Dronten zou niet verkeerd zijn?.....

Dus je zou kunnen stellen dat de gemeente Dronten nog wel een inhaalslag te leveren heeft. Onderzocht dient te worden wat hieraan gedaan kan worden zonder dat het uitputtend veel geld kost. LD zal bij een evaluatie van de Cultuurvisie pleiten voor een bredere oriëntatie op het gebied van cultuurontwikkeling, waarbij een vrije opvatting over cultuur dominant zou moeten zijn.

13: energie transitie.

In de gemeente Dronten zijn vele windmolens neergezet en op vele daken zijn zonnepanelen geplaatst. LD staat daar helemaal achter en heeft in de besluitvorming altijd een positieve houding getoond. LD vindt echter wel dat de windturbines niet te dicht op de bebouwing moeten komen: Het woongenot mag er niet onder lijden.

Foto: De bouw van een Vestas V80 windturbine in 2002. Binnen een aantal jaren worden ze vervangen door turbines met meer capaciteit en op hogere ashoogte voor meer rendement...

De transitie naar natuurlijke energie- bronnen, gaat echter niet zomaar. Er zijn voor een breed inzetbaar systeem nog wel de nodige technische ontwikkelingen noodzakelijk. Zogenaamde 'smart grids' en buurtbatterijen komen daarbij nu in beeld. Duurzame energie is dan ook bruikbaar als het eens een keer niet waait en/of de zon niet schijnt. LD gaat uit van het voortschrijdend inzicht op dit gebied en blijft de energietransitie naar een - op termijn- aardgasvrij Dronten steunen. LD is ook een aanhanger van de 'cradle to cradle' gedachte: de circulaire samenleving, waarin gebruiksartikelen voor 100% recyclebaar zijn. We realiseren ons natuurlijk dat het allemaal niet in één keer kan, dus in een zodanig tempo dat er geen economische problemen ontstaan. LD is wél van mening dat de gemeente Dronten méér voorloper zou moeten zijn van technologische innovatie op het punt van de energietransitie, maar ook andere technologie van de toekomst. We produceren immers genoeg energie uit natuurlijke hulpbronnen en we hebben ruimte genoeg voor bedrijven die zich met technische innovaties bezig houden.

14: een indruk van de financiën van de gemeente Dronten.

Het is goed om te weten hoe de totale begroting van de gemeente Dronten er ongeveer uit ziet. Het betreft de begroting voor 2018. In alle financiële verslagen komen steeds dezelfde programma's voor. Dan is het wel nodig om niet langs voorspelbare lijnen te denken, die een indruk geven welke visie en beleidsdocumenten aan de orde zijn en welk financieel beslag dit oplevert: De totale begroting voor 2018 is: 116 miljoen euro:

0: bestuur en ondersteuning	25.0%
1: veiligheid	2.5%
2: verkeer, vervoer en waterstaat	9.1%
3: economische zaken	1.9%
4: onderwijs.	4.4%
5: sport, cultuur en recreatie	12.3%
6: sociale zaken	34.0%
7: Volksgezondheid en milieu	6.9%
8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	3.9%

15: tot slot

Leefbaar Dronten is een lokale partij zonder enige binding met een landelijke politieke partij. Dat wil echter niet zeggen dat LD geen visie heeft op de toekomst van het grotere geheel, dat hele grote uitdagingen kent op het punt van de

bevolkingsgroei en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor onze planeet. Die moeten natuurlijk worden doorvertaald naar de kleinere bestuurlijke echelons, zoals de gemeente.

Dit soort grote vraagstukken levert dikwijls grote discussies op en de term duurzaamheid wordt daarbij veelvuldig gebruikt. Het is zelden zo eenvoudig als het wordt voorgesteld. Daarom hecht LD niet aan bepaalde vooronderstellingen, maar wel aan de voortschrijdende inzichten van het moment. Die worden voor ons nooit eenzijdig bepaald: een bredere oriëntatie is noodzakelijk. Feit is wel dat bij meer mensen de 'footprint' per menselijk individu moet worden verkleind om deze planeet leefbaar te houden.

Afb: kleinere 'voetafdruk' noodzakelijk.....

LD wil zich graag blijven inzetten om de belangen van de gemeente Dronten en haar inwoners zo goed mogelijk te behartigen. De gemeente Dronten bestaat ook uit drie kernen: een goede sociale, maatschappelijke en economische samenhang tussen die drie kernen, is voor ons cruciaal.

In dit verkiezingsprogramma zullen vast veel zaken niet beschreven zijn. Dat is haast onmogelijk. We hopen wel met dit verkiezingsprogramma duidelijk te maken waar we voor staan.

Bestuur en fractie van Leefbaar Dronten.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	titel	Blz.
1	Inleiding	1
2	Waarom Leefbaar Dronten?	1
3	Kernpunten	2
4	De relatie tussen overheid en inwoners	4
5	Ruimtelijke Ordening	5
6	Openbare orde en veiligheid	6
7	Sociaal en maatschappelijk werk	6
8	Onderwijs	7
9	Economische Zaken	8
10	Volksgezondheid	10
11	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	11
12	Cultuur en Sport	12
13	Energie transitie	12
14	Een indruk van de financiën van de gemeente Dronten	13
15	Tot slot	13
16	Inhoudsopgave	14
17	Contactgegevens	14

Bent u geïnteresseerd in wat Leefbaar Dronten voor u doet? Wordt lid voor € 15,00 per jaar of indien u dat niet wenst, kunt u donateur worden voor € 7,50.

Leden zijn lid van de Vereniging en kunnen op de ledenvergaderingen hun wensen en verwachtingen uitspreken.